

**UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ**

Posudek bakalářské práce (Politologie a mezinárodní vztahy)

POZNÁMKA: Formulář vyplňte, vyberte známku, vytiskněte, podepište a doručte na sekretariát IPS.

Jméno a příjmení autora/ky posudku Josef Mlejnek

Pracoviště IPS FSV UK

Posudek oponenta

Jméno a příjmení autora/ky BP: Michal Vursta

Název BP: Faktory ovlivňující ukrajinskou menšinu v České republice při vnímání krize na Ukrajině

1) Odpovídá hodnocená práce v základních rysech projektu BP?

- Ano, případné odchýlení je velmi omezené a práci prospívající
- Je patrné určité odchýlení, ale toto je vhodně vysvětleno v práci
- Práce se výrazně odchyľuje od projektu (v cíli, struktuře, či metodologii), vysvětlení buď chybí, případně je neakceptovatelné

V případě volby třetí možnosti stručně rozvedte:

Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.

2) Hodnocení formální stránky práce (vyberte z nabízených hodnocení A-F)

<i>Odpovídá rozsah práce požadavkům (min 30 NS)</i>	ANO
Je práce strukturována do navazujících logických celků s ohledem na definovaný cíl (výzkumnou otázku) práce?	ANO
Jazyková a stylistická úroveň práce	C
Zpracování bibliografie, dodržení citační normy a úroveň odkazování v textu	B
Úroveň zpracování tabulek, grafů, map a jiných grafických prvků	B
Vhodnost a zpracování příloh (jsou-li jaké)	A
Celkové hodnocení formální stránky práce	B

Komentář: v případě hodnocení **E** a **F** vždy stručně vysvětlete Vaše hodnocení:

Vůči formálnímu provedení nemám zásadní výhrady, práce však vykazuje základní nedostatky koncepční a metodologické povahy, jak rozebírám níže.

3) Hodnocení odborného charakteru práce

Práce má jasně stanovený cíl a výzkumnou otázku a jasně na tyto odpovídá	E
Struktura práce, využitá data a metody odráží systematickou snahu o řešení výzkumného cíle/otázky	E
Schopnost aplikovat vhodné metodologické postupy pro zvolenou výzkumnou otázku	F
Kvalita a (relativní) úplnost využité literatury (zdrojů) a schopnost s ní pracovat kriticky	E-F
Schopnost zasadit práci a její výsledky do existující literatury (případně aktuálních politických debat)	F
Přesvědčivost závěrů – argumentační hloubka	F
Celkové hodnocení obsahové úrovně	F

Komentář: v případě hodnocení **E a F** vždy stručně vysvětlíte Vaše hodnocení:

Práce vykazuje řadu koncepčních a metodologických nedostatků. 1) není jasně vymezeno, zda zkoumá ukrajinskou menšinu v ČR ve smyslu občanů ČR ukrajinské národnosti nebo ve smyslu Ukrajinců aktuálně žijících (třeba pracovně) na území ČR nebo obou uvedených kategorií. 2) Bipolární dělení Ukrajiny na prozápadní a proruskou část, o něž se práce opírá, je mnoha autory, ukrajinskými i zahraničními, kritizováno jako umělé, přehnané, jako zastírající mnohem pestřejší tvář Ukrajiny z hlediska historických i kulturních tradic. Po Majdanu a následných událostech navíc ještě více ztratilo na významu. Popis ukrajinských realit se opírá v podstatě jen o dvě česká přehledová vydání ukrajinských dějin. Autor přitom sám uvádí, že pochází ze Zakarpatské oblasti (někdejší Podkarpatská Rus), tedy z nejzápadnějšího ukrajinského regionu. Volební chování se zde však výrazně odlišuje od jiných částí západní Ukrajiny, například Viktor Janukovyč tu v prezidentských volbách 2010 získal ve druhém kole přes 40 % hlasů – čili sama Zakarpatská oblast představuje dosti pádný argument proti údajné ukrajinské bipolaritě. Jazykové rozdělení země se opírá o sčítání z roku 2001, tedy o dvacet let staré údaje. Navíc, sčítání pracovalo s kategorií rodný jazyk, což ale může být a často bývá dosti jiná skutečnost než jazyk běžné komunikace. Pokud jde o jazyk běžné komunikace, je pro Ukrajinu mj. typické používání smíšených jazykových forem, poukrajinstěné ruštiny či poruštěné ukrajinštiny, což autor pomíjí.

Jádro práce tvoří dotazníkové online šetření. Autor práce ho označuje jako kvótní výběr. Jeho vzorek údajně vykazuje stejné parametry, pokud jde o pohlaví, věk a vzdělání, jako ukrajinská menšina ve výsledku sčítání lidu z roku 2011. Nicméně ČSÚ zkoumal dané charakteristiky v kategorii cizinci v ČR, přičemž není jasné, jak ukrajinskou menšinu vlastně pojímá autor práce (viz bod 1 v předchozím odstavci). Ve zkoumaném souboru jsou nadstandardně zastoupeni respondenti pocházející ze Zakarpatské oblasti (viz s. 22–23).

Zjištění, že lidé pocházející ze západních částí Ukrajiny projevují více proukrajinské, prozápadní či proevropské postoje a jsou kritičtější k Rusku není nijak překvapivé. Navíc, autor tyto postoje definuje víceméně na základě vztahu k zahraniční politice či zahraničněpolitickým otázkám, vůbec nezkoumá sociální vzorce a postoje. Například východní Ukrajina, byť jazykově hodně ruská, je mnohem více sekularizovaná než západní část, a tedy, v sociologickém smyslu, je vlastně západnější. Tyto skutečnosti však autor vůbec nezkoumá, ba mu ani nepřijdou na mysl. Snaha vysledovat vztah mezi politickými postoji a druhy sledovaných médií pak přinesla velmi rozpačitý výsledek, slovy autora: „Výzkum ukázal, že v rámci ukrajinské menšiny žijící v ČR informační zdroje nehrají statisticky významnou roli při vnímání politické situace jejich země. Jak je tomu však v jiných zemích, či v rámci jiných národů? Opravdu mezi těmito proměnnými neexistuje žádný vztah? I přes výsledky zkoumání

se stále domnívám, že charakter informačních zdrojů v rozdělení na média s kontrolovanou objektivitou a na neoficiální, se obecně na politickém rozhodování jedince podílí. Dle našeho výzkumu však lze opravdu říci, že u ukrajinské menšiny v ČR tomu tak není.“

4) Shrnující komentář hodnotitele (POVINNÉ!), celkový dojem z práce s vyzdvižením silných a slabých stránek práce a jejich relativního poměru (max 1800 znaků). Zejména v případě hodnocení A či E/F jasně odůvodněte Vaše hodnocení.

Z výše uvedených důvodů nutno v závěru konstatovat, že přínos práce je přinejlepším nulový, v některých pasážích však dokonce záporný (ve smyslu matoucí). Práce je nepříliš povedeným cvičením na téma internetové dotazníkové šetření mezi příbuznými a známými, obaleným jen velmi povrchní historicko-politickou koncepcí. Práci proto nedoporučuji k obhajobě, neb dle mého názoru vyžaduje zásadní přepracování jak ve smyslu koncipování celého výzkumu, tak jeho provedení.

5) Nepovinné, v případě nejasností uveďte otázku/y, ke kterým by se měl autor práce vyjádřit v průběhu obhajoby:

Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.

Celkové hodnocení:

Práci k obhajobě nedoporučuji

V případě **nedoporučení** prosím **vždy stručně uveďte hlavní důvody** nedoporučení

Zde jen zopakuji závěr celkového hodnocení: Práce je nepříliš povedeným cvičením na téma internetové dotazníkové šetření mezi příbuznými a známými, obaleným jen velmi povrchní historicko-politickou koncepcí. Práci proto nedoporučuji k obhajobě, neb dle mého názoru vyžaduje zásadní přepracování jak ve smyslu koncipování celého výzkumu, tak jeho provedení.

Navrhují hodnotit: F

Ve výjimečném případě nejednoznačnosti hodnocení stručně uveďte hlavní bod, který podmiňuje lepší/horší hodnocení (max 600 znaků) Klikněte nebo klepněte sem a zadejte text.

Datum: 10. 6. 2020.

Podpis: _____